

第四章

朱江村的腊月¹

煥 章

又是天寒岁末，频催的腊鼓声中，我好怀念故乡的腊月。

故乡在山东的莱阳，距县城约八里的鹤山乡，叫朱江村的。村子不大，五七十人家，瓦屋草舍相间，远近皆绿水青山。

故乡比台湾岛上的气候寒冷，从农历八月底就落木萧萧下了。到了腊月，早已天寒地冻，皑皑白雪封了山。

但最先使人意识到是腊月的，雪妆玉树、冰琢瑶池的冬景还是其次，而是过腊八，吃腊八粥。小时候这一天对我真是太高兴了。因为小时候上小学堂，那老先生凶得很，手执旱烟袋，要人背书，背不出了，接头一烟锅子，起个大包，痛得人眼泪都流出来。但过腊八了，从是日起，他就放下了旱烟袋，而执起如椽的大笔，替村上的人家写门对子了。这时候他的脸也好看些，总是笑笑的，蔼然可亲。所以小学生流行着一句口头禅：“过了腊八不怕他。”但得替他磨墨。每人发一顶大墨，磨得手酸臂痛，溅得满身满脸墨汁，都成了黑小鬼啦；并且在写自己家的对子时，就得替他扯对纸，扯得四平八稳，让他很舒服的挥洒，正草隶篆，字字龙飞凤舞，象征着太平盛世，大富大贵，贴在门上，更可当书

¹ 台湾《新生报》，1982年1月14日

画欣赏。至于对纸，是家家进城赶集买的。大幅小幅裁开，卷成卷，记上名号，由小学生携去学堂。

门对子写毕，已是腊月十七八了。

放了年假的小学生，都成了脱缰的野马，到处地跑着玩儿。爬树呀，跳房呀，摔跤呀，去河上溜冰呀，人人玩得好不开心。

腊月是个多雪的月份，经常是北风怒吼，瑞雪纷飞，往往于一两个时辰就雪厚盈尺，有时晚上临入睡时还霜天寒月，净无片云，翌晨起床虽然也是晴天，霁色空明，天边滚滚的烂漫烟霞，但雪已盖尽了大地。

小孩子都喜欢玩雪。堆雪人呀，砌雪楼雪塔呀，在雪地上滚、爬、跳，三五成群，你丢一团雪在我衣领里，我掷一捧雪在你面上，嘻嘻哈哈，疯疯癫癫，满街满巷的追逐打闹。累了，回家坐在热炕头上围炉取暖，边听大人们闲话家常，爆玉米花吃，也觉很有趣。

在读中学的时候，我忽然爱上了书画。每放了年假，从城里回到家中，我经常的傍着窗台画画。虽然是照图画的，且往往小猫画成小狗，冬瓜画成葫芦，但每画好一张，我总喜欢往墙上一贴，自我陶醉地欣赏一番，却也乐在其中。

我有个邻居的大婶，常来我家串门子，找妈闲聊。有一次她见我在画画，很欣赏地说：“哟，俺的好侄子，看你还有一手好丹青哩，怕将来要成个画家呢。”妈听了咧着嘴直笑，而我也认为自己很有出息了。

我有个读小学的二妹，受了感染，也非常的爱好画了，但她不愿自己画，喜欢图现成，见我画好一张，很顺她的意，就向我索取。虽然我很乐意送她，每每却总爱逗她说：“南园里，一堆灰，大妹二妹往里偎，大妹

哪的放个屁，溅了二妹一嘴灰。”二妹会气得小嘴一噘道：“死哥哥，看你这么坏！”我却拍着手笑了。

过了腊八，村上常会出现一两个年画小贩，沿街叫卖年画儿。他们大都是从远地来的，年画儿则出自杨柳青和潍县，洋项莲纸印制，彩色鲜美浓丽，价格低廉，人人买得起。有鱼戏莲花、金玉满堂、落地金钱、三星拱照、天官赐福、五子登科、状元及第、麒麟送子、增福财神等等几十种之多，都是象征大吉大利，万事如意。尽管故乡都是农户，男耕女织，一年到头的劳碌，只图个温饱，谁也不作发财之思；但是过年了，总得图个吉利，买几幅年画，往家中墙上一贴，花红采绿，洋溢着无限喜气，一家人皆大欢喜。

小时候我是个年画迷，尤其偏爱各种连环画，如水浒英雄、三国豪杰、封神榜、西游记的神神怪怪，常使我看得如痴如醉，神往不已。

腊月二十三祭灶，在这一天送灶王爷上天面见玉皇大帝，报告他这一年里的所见所闻。但为了怕他口没遮拦，或者根本是存心不良，专揭人的短处，于一家人大为不利，便在他嘴上粘些麦芽糖，使他有口张不得，有话难言，一家人才能安心，了无挂虑。

祭灶是薄暮时分，在锅灶上点燃香烛，供三杯水酒，把旧灶王爷画请下，新的挂上。一匹纸扎的白马、一卷冥纸，连同旧灶王爷的画，在庭院中放火一烧，纸灰飘荡地起在空际，便算送灶王爷上天了。但新的灶王爷画当即收起，要在年初一五更发白前灶王爷辞别玉皇大帝回家降吉祥时才予贴起。

祭灶的这天大扫除。家中的什么物件都要搬出来，扫的扫，洗的洗、刷的刷，一年的积垢，要清扫个干净，有的墙壁损坏了，还要修修补补。

祭了灶，家家的妇女蒸饽饽、年糕、花卷、包子。蒸好了一缸缸储存起来，足够吃到明年元宵节。

腊月廿七八，年更近了。由村上主人去外村请来一两帮屠宰手，挨家逐户的杀猪。故乡人家都要养一两头肥猪，过年杀肉吃，多余的还可送去城里出售，换钱购买年货。

杀猪，也为村上的年景带来了高潮。从屠宰一进入村子，就有成群的小孩跟着瞧热闹。每进入一家，屠宰床安放院中央，由一名屠宰手拿长钩入猪圈，一钩搭在猪嘴巴上，再由两人分扯猪耳朵和猪尾巴。猪狠命的号叫，使力的后退，但终于被扯出了猪圈，掀上了屠宰床。不消片时，偌大的一条肥猪，已肉是肉，皮是皮，猪头是猪头，可谓干净利落。杀好的猪肉，天寒地冻，放十天半月仍是新鲜的。

从腊月初头开始，村上就陆续的有人进城赶集，去时带一两升小麦、黄豆之类的余出，回来时香烛、锡箔、对纸、挂钱、爆竹，以及姑娘的花粉、小孩的玩具等等，人人满载而归。

腊月三十日，俗称除夕。家家迎神接祖，贴门对子，并在院中搭个天地棚，供奉天地神君。妇女们熬猪头冻、炸肉丸子，赶包年初一初二的水饺。村上仅有的一所关帝庙，在这一天搭起了采棚，挂起流苏的红纱灯笼，旗杆上飘展着“协天大帝”和“功德无量”的杏黄旗。庙中的匾新油漆过了。朱楹采栋，金碧辉煌，各塑

像也格外的有神气。尤其是周仓。手持青龙偃月刀，圆睁环眼，胡须倒卷，最是引人注目。

事实上，故乡从进入腊月，过了腊八起始，就等于是在过年了，而年初一不过是到达了最高潮而已。

这些儿时和少年时代的旧事，尽管距今已三十九年了，而每一思及，辄觉历历在目，有时更在梦里重温呢！

作者：焕章

题解：

作者详细地记述了自己故乡过年的情景和气氛，表达了作者对故乡的恩情怀念。

生词解释：

腊月	làyue	农历十二月
频	pín	连续几次，屡次
催	cūi	叫人加快行动
相间	xiāngjiān	一个隔着一个
摞	luō	把东西重叠的往上放
萧萧	xiāoxiāo	形容景色凄凉
皑皑	áiái	形容洁白，多用于雪
琢	zhúo	雕刻玉石
接头	lóu tóu	按着手；迎头
椽	chuán	椽子、安在檩上的木条
蔼然	ǎirán	和气，和善
口头禅	kǒutóuchán	常挂口头上的词句
溅	jiǎn	液体受冲激向四面飞射
扯	chě	撕开、拉

象征	xiāngzhēng	用具体的事物表现某种特殊意义。
赶集	gǎn jí	到集市上买卖东西。
缰	jiāng	缰绳、拴牲口的绳子。
跳房	tiào fáng	一种小孩玩耍游戏。
摔跤	shuāi jiāo	一种小孩玩耍；一种运动项目。
怒吼	nù hǒu	狂风发出的洪大雄壮的声音。
瑞	rui	吉祥。
翌	yì	明日。
霁	jì	雨(雪)后转晴。
堆雪人	dūixuérén	造雪人。
砌雪楼	quèxuělóu	建雪楼。
掷	zhì	抛、丢。
索取	xuōqū	要、讨取。
偎	wéi	亲热地靠着；紧挨着。
嘟	dū	(方言)嘴向前突出。
蹶	jué	跌倒。
遮栏	zhēlán	掩盖、挡住。
垢	gòu	脏的东西。
屠宰手	túzāishǒu	宰杀动物的人。
狠命	hěnmìng	用尽全力；拼命。
籴	dí	买粮食。
锡箔	xǐbó	上面涂着一层薄锡的纸。
偃	yǎn	倒下的形状仰面。

课文分析：

内容提要

作者离乡背井在他地，到了腊月就是家乡过年的时候了。作者以年末的腊鼓声带着读者进入了家乡幼年时过年的境界。从吃腊八粥、写对联、买年画、祭灶神、屠宰手杀猪、买年货、迎接神等总总皆够于说明当时过年的气氛非常之浓厚。这也算是朱江村过年的实录。

文章分段

第一段：作者从他乡的情景引入了故乡。

第二段：故乡的所在地和范围环境。

第三段：故乡腊月的气氛。

吃腊八粥

写门对子

下雪天

亲戚、邻居、朋友

年画

祭神

杀猪

第四段：除夕

词语例解：

1. 人人玩得好不开心

“好+不+(形)”，表示肯定的意思。限于某些双音节形容词。好不热闹(=好热闹)，好不伤心(=好伤心)，好不开心(=好开心)；但“好不容易”是表示“很不容易”的意思。

2. 尤其偏爱各种连环画

“尤其”副词。表示在全体中或与其它事物比较时特别突出，一般用在句子的后一部分。

例如：

1. 他喜欢绘画艺术，尤其是油画。
2. 多喝酒对身体不好，尤其影响心脏。

练习：

1. 回答题

- 1.1 作者的家乡在哪里，为什么他会想起家乡？
- 1.2 作者的家乡过年的情形怎么样，请说说？
- 1.3 灶神是什么神，为什么在过年要祭拜它？
- 1.4 除夕是哪一天，在那天我们应该做什么？
2. 文章中有很多“四子格”请抄出来并加以解释。
3. 门对子就是对联，你知道对联是什么吗？请说明并举例子。
4. 模仿此文章写一篇作文《我家乡过年的情形》。
(约 400 个字)
5. 说一说过年时你所祭拜的神和祭品。
6. 在过年时，晚辈要向长辈拜年，你知道怎么拜年吗？请说明。
7. 过年是一个吉利的时间，一见面就要说吉利话，吉祥语，你可以写出十句吉祥语吗？
8. 年画是什么，它的重要题材是什么？请说明。
9. 《朱江村的腊月》一文中，有很多描写自然景色的句子和语段，请你抄录下来，并加以解释。
10. 写出下列词的同义词和反义词。

收念

寒冷
高兴
吉利
干净

11. 阅读《腊八节》以后

- 11.1 找出文章中的生词，然后加以解释。
- 11.2 试分段并缩写。

腊八节² 漫话腊八

十二月初八，是我国腊八节。周代夏历十二月，有猎禽兽以祭祖先的风习，叫做“腊”。自秦代起，把农历十二月叫“腊月”，十二月初八就称“腊八”了。古时的春节，实际上从这天就算开始了。民俗又叫小年。每到这一天，人们要吃上一顿香甜可口的“腊八粥”（又称腊八饭），据说是含有喜庆丰收和预祝来年五谷丰登之意。相传，在古印度北部，迦毗罗卫国有个净饭王，他的儿子乔答摩·悉达多，年轻时就痛感人世生、老、病、死的苦恼，且对婆罗门教的神权极为不满。于是，在他二十九岁那年，便舍弃王族的豪华生活，出家修道。一天，他来到尼连河的附近，因劳累饥饿过度昏倒在地。有一位牧女看见了，便把身边带着的杂粮加些野果，用清泉水煮熟成乳糜状的粥，一口一口地喂他。释迦牟尼吃了粥汤，顿觉精神振奋，就在尼连河里洗了个澡，然后静坐在菩提树下沉思。终于在十二月初八得

² 罗启荣、阳仁煊编《中国年节》，北京：科学普及出版社，1983，页123-125。

道成佛。由于他是释迦族人，佛教徒们便把腊八节称为佛道的“成道节”。此后，佛寺常于“腊八”举行诵经，并效仿牧女在佛成道前献一种“乳糜”之物的传统作法，煮粥敬佛，这便是腊八粥的来历。

宋代吴自牧撰的《梦粱录》记载：十二月“八日，寺院谓之腊八。大刹等寺俱设五味粥，名曰‘腊八粥’。”“今朝佛粥更相馈，更觉江村节物新”的诗句，说明了这一点。到明代，腊八粥已是皇帝赏给朝中大臣的节令佳食。到了清朝，“腊八粥”已极为普遍，连皇帝、皇后等上层人士也煮腊八粥了。雍正三年(公元1725年)世宗将北京安定门内国子监以东的府邸改为雍和宫，每到农历十二月初八，在宫内万福阁等处，大锅煮腊八粥，并请来喇嘛僧人诵经，然后把粥分给名王公大臣品尝食用。广大民间亦争相效仿，全家聚食，馈送亲邻，已是尽人皆喜吃的小吃了。

腊八粥又叫“八宝粥”，“五味粥”。最早的腊八粥只是用红小豆来煮。后来，就不大一样了。周密的《武林旧事》说：“用胡桃、松子、乳蕈、柿栗之类作粥，谓之‘腊八粥’。”在《燕京岁时记》中称：“腊八粥者，用黄米、白米、江米、小米、菱角米、栗子、去皮枣泥等，合水煮熟，外用染红桃仁、杏仁、瓜子、花生、榛穰、松子及白糖、红糖、琐琐葡萄以作点染”。这样的腊八粥，当然是色味俱佳了。腊八粥用料各地略有不同，近年来，有的地方添加粘秫米、珍珠米、薏仁米，也有的放百合、白果、莲子、绿豆、龙眼肉等，再配以蜜饯果品，不仅营养丰富，而且具有健脾、开胃、补气、安神、清心、养血之功。

在西北有的地方亦有用羊肉的。陕西有的地区还喜用八种蔬菜做成臊子，浇在面条上食用，谓之“腊八面”。潼关一带则重放辣椒油，以驱寒气，并取“辣”“腊”谐音，当地称喝“腊八汤面”。东北哈尔滨等地，还有增吃“腊八蒜”的。北京一带则还有将腊八粥冻好后逐日取食的习俗。北京儿歌中唱道：“老婆老婆你别馋，过了腊八就是年。腊八粥，喝几天，里里拉拉二十三……。”

时至今日，北京、东北、胶东、皖中等地，以及江浙沿海、西北的一些地区，仍保留着吃腊八粥的习俗。

随着人民生活水平的不断提高，色香味形俱佳的腊八粥，实际上已成为有趣的节令小吃了。

บทแปล
บทที่ 4
เดือนสิบสองที่หมู่บ้านจูเจียงชุน
หน้าจัง

วันอันหน้าเห็นบุปผาปีได้มาถึงอีกแล้วเสียงตีกลองต่อเนื่องกันไม่หยุดในเดือน 12 ทำให้ฉันคิดถึงเดือน 12 ที่บ้านเกิดเหลือเกิน

บ้านเกิดของจันอยู่อำเภอหลายหางมณฑลชานดง ที่เรียกว่าหมู่บ้านจูเจียงทุน ในบ้านเชือchanเชียง (ภูเขานกกระเรียน) ที่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 8 ลี้ หมู่บ้านนี้ในปัจจุบันอยู่ 50-70 หลังคาเรือน บ้านมีทั้งมุงด้วยกระเบื้องและมุงด้วยหดถ้วยติดต่อกันไป คุ้จากระยะไกลหรือไกลถึงเมื่อนพิวเข้าสูงสูง ต่ำต่ำ ยาวต่อ กัน อาคารที่บ้านเกิดหนาเวเน็บกว่า เกาะได้หัวบันมากันนัก พอย่างเข้าปลายเดือน 8 ต้นไม้ก็เริ่มผลัดใบแล้วร่วงลงสู่พื้นดินไม่นุ่ด มาถึงต้นเดือน 12 อาคารหนาเวเน็บจนพื้นดินเป็นน้ำแข็งมีทิมะปักอุ่นภูเขากูชาอูชาวะโภคน ไปหมด

แต่สิ่งแรกสุดที่ทำให้รู้ว่าเดือน 12 มาถึงแล้ว คือวันรับประทานโจ๊กในวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 12 ส่วนพิมะที่ปกคลุมอยู่บนต้นไม้ที่มีกิ่งสีเขียวหวานหยกและพิวัตศ์เป็นตุลูหนาที่สวยงามจากการสักก้าวแข็งจากทะเลสาบหมายความของเทพมารตรแห่งพิศตะวันตกนั้นยังนับว่าเป็นรองจากเทศกาลวันขึ้น 8 ค่ำเดือน 12 ซึ่งเป็นวันที่จันติใจมากที่สุดวันหนึ่งในสมัยเด็ก ๆ เมื่อongจากสมัยเด็ก จันเรียนโรงเรียนประถม ครูแก่ท่านนั้นคุยกันเหลือเกิน มีอธิบายเป็นปี่ใส่ยาสูบ จะให้เด็กนักเรียนท่องจำ ใครท่องไม่ได้ ก็จะถูกเคาะหัวด้วยกระเบาะไปปี่ยาสูบจนหัวโน เจ็บจนน้ำตาไหล แต่พอผ่านวันรับประทานโจ๊กวันขึ้น 8 ค่ำแล้ว นันจากวันนี้เป็นต้นไป เขายังคงไปปี่ยาสูบลงแล้วถือฟู๊กันอันใหญ่ร่วงกันขึ้นบ้านช่วยชาวบ้านเชื่องตื้อเหลือยน ตอนนี้ในหน้าของเขาก็จะดูดีขึ้น มักจะยิ้ม ดูน่าโกรกสิทธิ์นัก ตั้งนั้นนักเรียนประถมจึงนิยมคำพูดติดปากว่า “ผ่านวันขึ้น 8 ค่ำ แล้วก็ไม่กลัวเข้า” แต่พวกรเราต้องช่วยครูฝันหนึ่ง กวุชจะยกแห่งหนึ่งมีกานดาใหญ่ให้คนละแห่ง ผนจันเมื่อถือปัดแหงทั้งน้ำหนึ่ง กะเต็นหัวหน้าหัวด้วย จนกล้ายเป็นเจ้าผินน้อยสีดำไปแล้ว ในขณะที่เชื่องตื้อเหลือยนของบ้านตัวเองนั้น จะต้องช่วยครูดึงกระดาษให้ตึงทั้ง 4 มุม 4 ตัวจนให้ครูสามารถใช้ฟู๊กันตัวไปมาเชื่องตัวอักษรแบบบรรจง แบบหวัด แบบลี่ แบบจวน ใต้อ่างสะตอก ตัวอักษรแต่ละตัวที่ครูเชื่องควรกับก้าลังจะบิน และเป็นตัวอักษรที่มีความหมายถึงความสงบสันติ ความ

เจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงทรัพย์มีอยู่ตักที่สำหรับให้ผู้คนนำไปติดไว้ที่ประตูบ้าน อิ่งไปกว่านั้นด้วยอักษรเหล่านี้เรายังสามารถนำมาเขียนชื่นชมเมื่อนหนึ่งเป็นภาพวาดได้ด้วย สำหรับกระดาษที่ใช้เขียนด้วยเหลินนั้น ต้องของที่แต่ละบ้านไปซื้อหามาจากตลาดนัดในเมืองทั้งนั้น จะเอาแผ่นเล็กหรือแผ่นใหญ่ตัดออกมาแล้วม้วนเป็นม้วนไว้ จดชื่อและเลขที่ไว้เป็นสำคัญแล้วให้นักเรียนประดุมนำไปไว้อัจฉริยะเรียน

เมื่อเขียนด้วยเหลินเสร็จหมดทุกบ้านแล้ว ก็เข้าสู่วัน 17-18 ค่ำของเดือน 12 แล้ว เดี๋ยวนักเรียนประดุมพ้อปิดเทอม ก็จะเหมือนกับม้าป่าที่ถูกก่อตัวออกที่ปลอดภัย ออก ร่องเล่นไปในที่ต่าง ๆ เป็นต้นไม้บ้าง กระโดดเล่นตั้งเตบ้าง เล่นนวยปล้ำบ้าง ไปเล่น สเก็ตบอร์ดแข่งที่แม่น้ำบ้าง ทุกคนเล่นกันสนุกสนานมาก

เดือน 12 เป็นเดือนที่มีพิธีทางศาสนา มักจะมีลมหนาวพัดมาอย่างแรง ทำให้เกิดกลิ่นไม่สดชื่น ในช่วงเวลา 1 ถึง 2 ชั่วโมง ก็มักจะมีพิธีทางศาสนาเป็นพุทธ บางครั้ง ตอนค่ำ ก่อนจะเข้านอนอาการหน้าจันน้ำลายเป็นน้ำแข็ง ห้องพ้าใส่ส่วนที่ไม่มีแม้แต่เมฆ สักก้อน เช้าตรุนพอดีนั้นมาแม้จะเป็นวันที่อากาศปลอดโปร่ง ห้องพ้าสดใส สุขชอบพ้ามี ความสะอาดและสงบสุข ฯลฯ ตาม แต่พิธีทางศาสนาจะต้องดำเนินการต่อไป

เด็ก ๆ ล้วนชอบเล่นหิน กองหินซึ่งแล้วก้าวเป็นมนุษย์หิน ตัดหินเป็นรูปอาคาร บ้าน เจดีย์บ้าน นอนกอดลิงเล่น คลานเล่นบ้าน กระโดดเล่นอยู่บนหินบ้าน รวมกันเป็นกลุ่ม เป็นพวก เออโยนหินก้อนหนึ่งใส่ในปากแล้วจับ จันก์โดยหิน 1 ก้อนโยนใส่หน้าเหอ เสียง หัวเราะเชือชาชา บ้านบ้านอบอุ่น ร้องไห้ตี ร้องไห้จับกันตามดอนซอกซอย พอดีกับลับบ้าน นั่งรับเดาเพื่อให้ได้ใจร้อนจากไฟในเตา พิงผู้ใหญ่คุยกันไปพลาสติกันช้าไฟตัวไปพลาสติก ที่รู้สึกเป็นความสุขอย่างลื้นเหติอ

ในสมัยที่จันเรียนชั้นมัธยมนั้น จันรู้สึกจากการวาดภาพอย่างไม่รู้ตัว ทุกครั้งที่ปิดเทอมประจำปี จันจากเมืองกลับถึงบ้าน มักจะพิงหน้าต่างวาดภาพ แนววัวจะวาดตามแบบที่เห็นแต่เมืองจะวาดอุกแมกลายเป็นอุกหมาย ผลพักก็จะวาดเป็นน้ำเต้าเสมอ แต่ทุกครั้งที่วาด เสร็จหนึ่งภาพ จันมักจะไปติดไว้ที่ผนังแล้วชื่นชมเองสักรอบ ก็ยังนับว่าเป็นความสุขอย่างหนึ่ง

ล้านมีคุณเป้าเพื่อนบ้านอยู่คนหนึ่ง มักจะมาพูดคุยเล่นกับแม่ที่บ้าน มีอยู่ครั้งหนึ่ง ท่านเห็นจันกำลังวาดภาพ ก็พูดขึ้นด้วยความชื่นชมด้วยว่า

“ เออ! หลานชายคนดีของเราดูเจ้าก็มีฝีมือทางวาดรูปนั้น ต่อไปคงจะได้เป็นจิตรกรเอกแน่ ” แม่พึงแล้วขึ้นจนก้มแทนปรี และฉันเองก็รู้สึกว่าตอนน่องก็ถูกทำเริ่มจะเป็นคนมีชื่อเสียงบ้างแล้ว

ฉันมีน้องที่เรียนชั้นประถมอยู่คนหนึ่ง เป็นโรคติดต่อจากฉัน ก็รู้สึกอบอุ่นภาคภูมิ เหลือเกิน แต่เรอไม่ยอมว่าด้วยของชอบรูปที่ว่าด้วยสีเรื่องแล้ว เมื่อเห็นฉันวาดเสร็จ 1 แผ่น หากเหอดูก็จะภาพวาดนั้นมาก ก็จะขอจากฉันไปแม้ว่าฉันจะพยายามให้หยอด แต่มักจะสืบเล่นกับ เธอว่า “ ที่สวนหนานหยวน มีชื่อเต้าอยู่ 1 กอง ทั้งน้องสาวคนโถและคนเล็กไปเล่นอยู่ น้อง คนโถโกรธจนพยายามออกมานา ท่าให้ชื่อเต้ากระเด็นมาเต็มปากน้องคนเล็ก ” เหอโกรหอยแล้วเชิด ปากขึ้นพูดว่า “ พี่ชายบ้า ดูพิชัยอะไรขนาดนี้ ! ” ฉันกลับพอใจและตอบมือหัวเราะ

ผ่านวันรับประทานใจกินวันที่ 8 ค่ำแล้ว ที่หมู่บ้านมักจะมีแหงล้อสองสามแห่ง ขายภาพวาดปีใหม่ (เห็นยันหว้า) วางชั้งถนนแล้วร้องขายภาพวาดปีใหม่ พากษาเหล่านี้ล้วนมาจากที่ไกล ๆ ภาพวาดปีใหม่นั้นมาจากอ่าเภอหยางที่วิชิงและอ่าเภอเหวยเซียน ใช้วิธีการพิมพ์แบบฝรั่งและพิมพ์ด้วยกระดาษเหลี่ยนจือ สลับสวยงามสุดุดา ทั้งราคาถูก ใครที่หาซื้อได้ มีภาพปลา畏กว่ายในก้อนบัวทองหยกเดิมบ้านเงินทองเดิมพืน เทพยก ลอกชิ่วประทานพร เทพแห่งพิราประทานพร บุตรทั้ง 5 เป็นเสนานติ ได้ต่ำแห่งจอมหัวใน เรือวัน กิเลนสั่งบุตร เพิ่มโชคและความร่ำรวย เป็นต้น หลายสินบน ล้วนเป็นสัญลักษณ์ดี โชคลาภอันยิ่งใหญ่ สมประอ่อนในทุกประการ แม้ว่าชาวบ้านที่บ้านเกิดล้วนเป็นครอบครัว ชานา ขายห่านนาภูมิหอยด้วย ก็มีอย่างมากตั้งแต่ต้นปี ที่ขอเพียงแค่ความอบอุ่นและความ อิ่ม ใคร ที่ไม่กล้าติดเรื่องร่ำเรื่องราย แต่เมื่อถึงปีใหม่แล้ว ก็จะขอความมีโชคลาภบ้าง โดยการซื้อห้าภาพวาดปีใหม่สองสามภาพไปติดไว้ที่ผนังบ้านทั้งสิ่งสิ่งสี่เขียวหลักหอยสี ทำให้มีบรรยายกาศของความสุขอย่างเดิมเป็นอย่าง ทุก บุคคลในบ้านล้วนชอบใจกันทั้งนั้น

ในสมัยเด็ก งานนี้ ฉันเป็นผู้ที่ชื่นชอบภาพวาดปีใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉันชอบ นิยายภาพวาดทุกแบบ เช่นผู้ก้าวล้ำหาญแห่งเชาเหลียงชาน วีระบุรุษในสามก๊ก ห้องสิน ไซอิ๋ พากเทพและเรื่องแบลก ๆ เหล่านี้มักทำให้ฉันตื่นต่าจนร้ากับอุญในฤทธิ์เมฆของสุราจนลืม ตัวเองไป

23 ค่ำเดือน 12 เป็นวันที่ เช่นไหวเจ้าแห่งเทาไฟ ในวันนี้จะมีการส่งเทพแห่งเทา ไฟไปพบพระเจ้าเง็กเชียนย่องเต้เพื่อบอกกล่าวถึงเรื่องที่เชาได้พบได้เห็นในตลอดระยะเวลา 1 ปี แต่พระเจ้าเง็กเชาจะพูดไม่รัวง่าย (ปากไม่มีหูรูด) หรือไม่อาจไม่หวังดีจะ ใจจะเปิดเผยสิ่งใดของคน ซึ่งจะทำให้เป็นผลร้ายกับคนทั้งครอบครัว จึงใช้ชัมนปีคปาก

เทพแห่งเดาไฟไว้ ทำให้เขามีความสามารถเปิดปักได้ และเกิดความยากลำบากในการพูดจากในครอบครัวจึงสนใจไม่มีอะไรครอบกันอีก

การเช่นไห้วเทพแห่งเดาไฟทำกันในเวลาตอนค่ำ โดยจุดเทียนที่เดาไฟ แล้วตั้งน้ำ 3 จอก เหล้า 3 จอก จากนั้นจะเชิญพากวนเทพแห่งเดาไฟรุ่ป่าก่อลงมา เอาธูปใหม่แห้วน ไว้แทน ตั้งม้าขาวที่ทำจากกระดาษ 1 ตัว กระดาษสานหัวบุกคนตาย 1 ม้วน รวมทั้งภาพเก่าของเทพแห่งเดาไฟรวมไว้ที่ล้านกล่องบ้านเพื่อจะเผา เมื่อขึ้นเดาจากกระดาษที่เผาปลิวขึ้น ก้องฟ้าก็บินไปด้วย (เจ้าของบ้าน) ได้ส่งเทพแห่งเดาไฟเข้าสู่สวรรค์แล้ว แต่รูปแห่งเทพประจำเดาไฟรุปใหม่ต้องเก็บไว้ก่อน รอจนถึงชั่น 1 ค่ำ หรือชั่น 5 ค่ำ เดือน 1 (วันตรุษจีน) เช้าตรุกก่อนก้องฟ้าสว่างเจ้าแห่งเดาไฟลาพระเจ้าเจกเชียนส่องเด็กลับสู่บ้านในเวลาที่เป็นสิริมงคล แล้วจึงอัญเชิญไปตั้งไว้บูชา

วันที่เช่นไห้วเทพแห่งเดาไฟจะเป็นวันที่เก็บกวาดทำความสะอาดบ้านครั้งใหญ่ ของอะไรในบ้านที่จะยกออกมากั้นหมด เอามาภาดบ้าง ล้างบ้าง ขัดบ้าง ความสะอาดมากที่หมักหมมมาทั้งปี จะต้องทำความสะอาดสักครั้ง บางแห่งก้าวแพลงข้ารุด ที่มีการประชุมแซมให้ดีด้วย

เมื่อเช่นไห้วเจ้าแห่งเดาไฟแล้ว แม่บ้านทุกบ้านก็จะนำเกียว ขันมเช่ ขันมชوا เจี้ยน ชาละเป่า ซึ่งนั่งเสร็จแล้วมาเก็บเป็นไฟ ๆไว พ่อที่จะใช้วันประทานถึงวันเทศกาลน หวานเชียว ของปีใหม่ที่จะมาถึงนั้น

เมื่อถึงวันที่ 27 - 28 ค่ำ ของเดือน 12 ปีใหม่ก็ยังใกล้เข้ามาที่หมู่บ้านจะมีนักฆ่าหมูที่แม่งานในหมู่บ้านไปเชิญมาจากที่อื่น 2 - 3 คน เข้าไปฝ่าหมูที่ละบ้านที่ละบ้าน ที่บ้านเกิดทุกบ้านจะต้องเลี้ยงหมูไว้บ้านละ 1 - 2 ตัว เพื่อไว้ฝ่าหมูกินเนื้อในวันตรุษจีน ส่วนที่เหลือก็ยังสามารถส่งไปขายในเมืองแล้วและเปลี่ยนเป็นเงินสานหัวรับซื้อของที่จะใช้ในช่วงตรุษจีนกลับมาด้วย

การฝ่าหมูที่ทำให้บรรยายการศวันตรุษจีนในหมู่บ้านถึงจุดสุดยอดได้ นับตั้งแต่นักฝ่าได้เหยียบเข้าสู่หมู่บ้าน ก็จะมีเต็กเดินเป็นกอสุ่มติดตามดูความครึกครื้น เมื่อเข้าบ้านหนึ่งนักฝ่าจะเอารถทางไว้กางสามบ้าน ให้นักฝ่าอีกคนเอาตะขอขนาดยาวไปเก็บยวหมูในเล้า เมื่อตะขอไปเก็บยวหมูกะบากหมูแล้ว ก็จะให้ 2 คนแบ่งแยกกันตีหูหมูและหางหมู หมูจะร้องด้วยความกลัวพ่ายแพ้ใช้แรงดันเพื่อจะดอยหลัง แต่สุดท้ายก็ถูกตีง้อออกจากเล้าหมูจนได้ แล้วจึงถูกดันไปให้อัญญานเชียงฝ่าหมู ชั่วพริบตาเดียว หมูตัวไหนถูกนั้น ก็จะถูกแบ่งออกเป็นส่วนเนื้อ ส่วนหนัง และหัวหมู อาจกล่าวได้ว่าหมูก็ถูกจัดการหมัดทุกส่วนไม่มีอะไรเหลือฝ่าหมูเสร็จแล้วก็จะเก็บเนื้อหมูไว้ เนื่องจากอาหารหนากรวบเป็นน้ำแข็งแม่เก็บไว้ถึง 10 วัน หรือครึ่งเดือน เมื่อหมูก็ยังสดอยู่

จากเดือน 12 เป็นต้นมา คนในหมู่บ้านก็ทยอยเข้าเมืองไปยังตลาดน้ำอย่างไม่ขาดสาย ตอนไปก็จะนำข้าวสาลีหรือถั่วเหลืองไปขายหนึ่งหรือ 2 เสิน กับบ้านก็จะมีเตียงห้องค่าเปลา กระดายสำหรับเขียนตู้ยเหลียน กระดายเงินกระดายทองสำหรับแขวน ปะทัด และแป้งสำหรับหุงข้าว ของเล่นสำหรับเด็ก ๆ เป็นต้น ทุกคนกลับมาด้วยของเดิมหาย

วันที่ 30 ของเดือน 12 โบราณเรียกวันว่า วันอูสต์ (วันสุดต้น) ทุกบ้านเตรียมต้อนรับเทพและเช่นไห้วิญญาณบรรพบุรุษ ติดตู้ยเหลียนที่ประตูบ้าน ทึ้งยังสร้างเพิงสำหรับกราบไหว้พ่อพ่อที่ลานกลางบ้านด้วย แม่บ้านทึ้งหลายต่างเดียวหัวหมูตั้ง หอศอกขึ้นเนื่องหมูแล้วเร่งรีบห่อขันมีเก็บไว้ที่จะใช้ในวันขึ้น 1 ค่ำ และ 2 ค่ำของวันตรุษจีน ในหมู่บ้านจะมีศาลเจ้าพ่อ果园อุคลาลเดียว วันนี้ก็จะมีการสร้างเพิงด้วยสิ้นสุดงานแล้วแขวนโคมไฟทำด้วยผ้าแพะชาสีแดงที่กำลังนิยมกัน บนยอดธงก็จะมีคำว่า เทพเจ้าเสียนเทียนต้าตี้ และเทพผู้มีคุณอนันต์เป็นองสีเหลืองเหมือนสีของผลเทืองปลิวใส่ขอซู่ป้ายหน้าศาลก็มีการทาสีใหม่ทึ้งเสาสีแดง ชื่อลายหลาอยสี ทองอร่ามนาคตา รูปเครื่องของเทพองค์ต่าง ๆ ที่อยู่ลังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโจวชาง มือถือมีครุประจันท์มังกรเขียว ดวงตามกลมสว่าง หนวดกระดกชื่น อิ่งเป็นที่สะดุกด้วยผู้พูนเห็นอิ่งนัก

ความจริงแล้ว ที่บ้านเกิดเมื่อเริ่มเดือน 12 นั้น และผ่านวัน 18 ค่ำ เดือน 12 แล้ว กินับได้ว่าเป็นเวลาของช่วงปีใหม่แล้ว และเมื่อถึงวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 10 (วันชิวอิต) ก็เป็นวันที่เป็นจุดสูงสุดของงานทำบ้านนั้นเอง

เร่องเก่า ๆ ในสมัยเดิมและสมัยใหม่เหล่านี้ แม้จะห่างปัจจุบันไปกว่า 30 ปีแล้ว แต่เมื่อใดที่คิดถึง ก็ยังรู้สึกว่ามันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดอยู่ต่อหน้านี้เอง บางครั้งก็กลับไปได้รับความอบอุ่นจากการฝันอิกครั้งด้วย

